

Příloha 4: Kryštof Kolumbus a důsledky zámořských objevů – text

Název materiálu: Myšlenkové mapy ke sledování pokroku žáků na 2. stupni

Autor: Ing. Pavla Nawratová

Kolumbův nevědomý objev

Janovský námořník Kolumbus byl přesvědčený, že může dosáhnout jižního pobřeží Asie tak, že přepluje Atlantický oceán. Přesto, že si v té době někteří lidé stále mysleli, že je Země placka obklopená vodou, Kolumbus si myslel, že je kulatá.

Své plány prezentoval španělské královně Isabele Kastilské a jejímu manželovi Ferdinandu II. Aragonskému. Ti se rozhodli jeho expedici finančně podpořit.

3. srpna 1492 lodě Santa María, Pinta a Niña (v pozadí na obrázku) celkem s 90 muži vypluly z přístavu Palos de la Frontera.

Kolumbovy propočty však byly mylné. Myslel si, že je Země o dost menší, než ve skutečnosti opravdu je. Týdny plynuly, aniž by Kolumbus a jeho posádka zahlédli pevninu. Posádka si začínala stěžovat, ale Kolumbus je přesvědčil, aby pokračovali dál. Konečně asi po sedmdesáti dnech námořníci zahlédli souš. Nejprve přistáli na ostrově Guanahani (dnes Watlingův ostrov) v **souostroví Bahamy** (jihovýchodně od Floridy) a pojmenovali ho San Salvador (česky "Spasitel"). Pak objevili ještě **Kubu** a **Haiti** a vyrazili zpátky domů, aby oznámili domnělý objev nové cesty do Indie. Kolumbus se vydal do Střední Ameriky ještě několikrát, ale jelikož se jeho výpravy nevracely se zlatem, měl to čím dál tím těžší. Chvilí byl dokonce vězněn. Až do smrti každopádně žil v přesvědčení, že se dostal do Indie – ostrovy označoval jako "západoindické" a domorodým obyvatelům se podle jeho omylu dodnes říká "indiáni".

Kontinent "Nový svět" a později "Amerika" byl pojmenován podle **Ameriga Vespucciho** – Itala, který se účastnil i Kolumbových výprav a později novou zemi podrobně popisoval a objevil jižní cíp Severní Ameriky.

Důsledky zámořských objevů

Už od prvních úspěšných výprav pochopitelně začala stoupat důležitost přístavů a přístavních měst – ve Španělsku to byla Sevilla, v Portugalsku Lisabon. Rozkvetl celosvětový obchod se vším možným, mnohdy pro Evropu dosud neznámým.

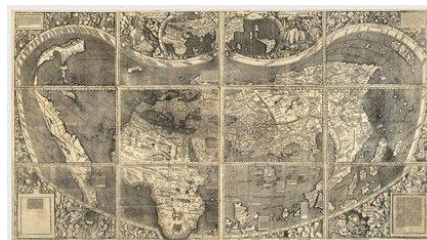
V nově objevených zemích vznikaly kolonie. Mísily se prvky evropské a domorodé. Evropa byla svými obyvateli považována za střed světa, proto si tak automaticky nárokovali **nově objevená území**. Misionáři se snažili obracet domorodé obyvatele ke křesťanství. S příchodem Evropanů také do Nového světa přišel alkohol, který před tím původní obyvatelé skoro vůbec neznali.

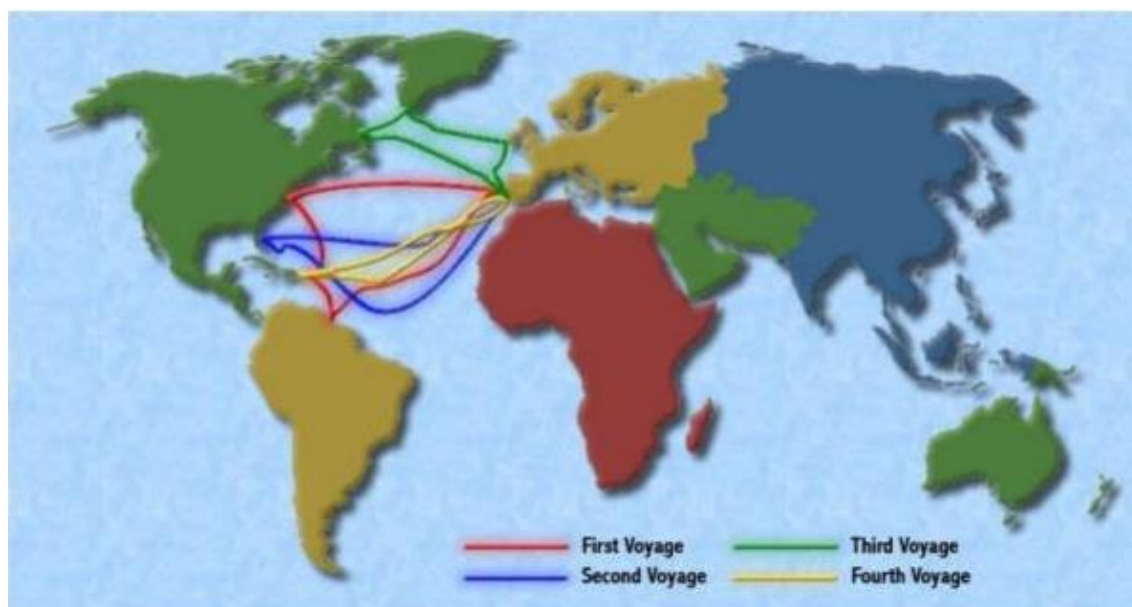
Do zámořských kolonií Evropané přivezli **mnoho nemocí**, proti kterým domorodci neměli imunitu a byly pro ně smrtelné. Jednalo se hlavně o neštovice, spalničky a chřipku. Do Evropy se naopak dostal syfilis.

Cizím zemím vděčíme za **řadu nových plodin**, například kukuřici, brambory (ty se zpočátku prodávaly v lékárnách), rajčata, arašídny, kakao, avokádo, ananas, dýni, vanilku, tabák, kávu, kaučuk, cukr, bavlnu. Amerika Evropanům vděčí mj. za vrbce, špačky, koně, dobytek a pšenici.

Slovní zásoba Evropanů byla obohacena o řadu výrazů ze Střední Ameriky, jedná se například o slova: hurikán, orkán, kanoe, cigáro. Z Jižní Ameriky známe slova jako ananas, kaučuk, lama, jaguár, kondor.

Díky rozvoji tiskařství byla zaznamenána zpráva o cestě Ameriga Vespucciho, která vyvolala obrovský zájem. Po přečtení této zprávy a na jejím podkladě nakreslil lotrinský mnich v roce 1507 **novou mapu světa**.

Voyages of Cristopher Columbus

Zdroje:

<https://edisco.cz/dejepis/zamorske-objevne-vypravy.php>

https://www.slideshare.net/ang_ruiz/agediscoveries

https://cs.wikipedia.org/wiki/Věk_zámořských_objevů#Důsledky_zámořských_objevů

<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/mapa-sveta-z-roku-1507-zustava-pro-vedce-hadankou/r~i:article:515723/>

<https://www.national-geographic.cz/clanky/indiany-neporazil-strelny-prach-ale-ohniva-voda-a-nici-je-dodnes.html>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY